

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.611/2024/8.

A tanács tagjai:

Dr. Dzsula Marianna a tanács elnöke
Véghné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
Dr. Pataki Árpád bíró
Dr. Stark Marianna bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:

név (cím)

A felperes képviselője:

Szabóné dr. Sipos Gabriella egyéni ügyvéd (cím1)

Az alperes:

Miskolci Törvényszék (3525 Miskolc, Dózsa György utca 4.)

Az alperes képviselője:

Dr. Tóth Imre kollégiumvezető (3525 Miskolc, Dózsa György utca 4.)

A per tárgya:

Bírósági jogkörben okozott kár megtérítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Debreceni Ítéltábla Pf.II20.399/2023/16.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Egri Törvényszék 33.P.20.151/2021/124.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 72.000 (hetvenkétezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] település Járásbíróság (a továbbiakban: Járásbíróság) a számú szám alatt gondnokság alá helyezés iránti perben a 2014. november 6-án meghozott ítéletével a felperest cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezte a peres eljárások, a közigazgatási hatósági eljárások indítása és vitele, valamint – az ítélet kijavításával – az ügyészségi ügycsoport vonatkozásában (a továbbiakban: elsőfokú ítélet). A másodfokú bírósággént eljáró alperes a 32. sorszámú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta (a továbbiakban: másodfokú ítélet). A Kúria a számú1 számú ítéletével (a továbbiakban: a Kúria ítélete) a jogerős ítéletet az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és a keresetet elutasította. A Kúria ítéletének indokai szerint jelen per felperese perlekedési hajlamú, személyiségzavara azonban nem éri el a perlekedési téboly szintjét.

[2] A Járásbíróságon számú2 szám alatt perújítási eljárás volt folyamatban a gondnokság alá helyezés iránt folyamatban volt perben hozott jogerős ítélettel szemben, amelyben jelen per felperese 2016. augusztus 9-én benyújtott beadványában bejelentette: nem járult hozzá, hogy a Járásbíróság számú számú, az alperes számú3 számú eljárásaiban hozott ítéleteket és a Kúria számú1 számú ítéletét megküldje „bárhova, bármely más bíróságnak, bármely más ügyben csatolja vagy bárkinek kiadja”. A felperes 2016. augusztus 9-én ugyanezt a kérelmet a Járásbíróságon számú ügyszámra hivatkozással is benyújtotta.

[3] A Járásbíróság a gondnokság alá helyezés iránti perben meghozott első- és másodfokú ítéletet, valamint a Kúria ítéletét teljes terjedelemben megküldte a következő bíróságoknak.

[4] 2015. június 9-én a 12.P.20.242/2014/84. számú intézkedéssel település1 Törvényszék előtt 28.P.22.772/2014. ügyszám alatt, a felperes által indított perben megkeresésre megküldte az elsőfokú, nem jogerős ítéletet és az azt kijavító végzést.

[5] település Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 11.Kpk.50.081/2015. ügyszámon a felperes által indított, a pártfogó ügyvéd engedélyezése iránti kérelmet elutasító közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárásban 2015. szeptember 24-én történő megkeresésre megküldte az első- és másodfokú ítéletet, majd a Kúria ítéletét, amely eljárásban a bíróság 2016. július 1-jén a 23. sorszámú végzésében a felperes felülvizsgálati kérelmét elutasította. A végzés indokolása szerint a Kúria ítéletében foglaltak alapján a felperes perlekedési hajlamú, perlekedése nem jóhiszemű, a jogi segítségnyújtás jogintézményét a joggyakorlás általános elveit túllépve kívánja felhasználni.

[6] A 11.Kpk.50.095/2015. ügyszámon a pártfogó ügyvédi képviselő engedélyezése iránti kérelmet elutasító közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult eljárásban az alperesnek a 11.Kpk.50.081/2015. szám alatti ügyből hivatalos tudomása volt a kérelmező cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezéséről. 2016. június 29-én felvett hivatalos feljegyzése szerint az alperes ebben az eljárásban is hivatalból beszerezte a Kúria ítéletét, majd a felperes felülvizsgálati kérelmét elutasította, a végzés indokolásában utalt Kúria számú1 számú ítéletében foglalt egyes megállapításokra.

[7] Az alperes a 11.Kpk.50.096/2015. ügyszámú és a 11.Kpk.50.123/2015. ügyszámú eljárásokban hivatalos feljegyzést vett fel, amely szerint ismert a felperes cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezésének ténye, valamint hivatalból intézkedett a

Kúria ítéletének beszerzéséről. A felperes felülvizsgálati kérelmét elutasító végzés indokolása azonos volt az előbbieken idézettel.

[8] Az alperes 12.P.20.242/2014/113. ügyszámon 2016. január 5-én település1 Ítéltábla 1.Pf.21.402/2015. ügyszámon folyamatban volt személyiségi jogi perbeli megkeresésére megküldte az első- és másodfokú ítéletet, továbbá tájékoztatta a megkereső bíróságot a felülvizsgálati eljárásról.

[9] Ezt meghaladóan az első- és másodfokú határozatot, irodai utasítás alapján 2016. január 5-6. között csatolta a Járásbíróságon 3.P.23.437/2015. ügyszámon indult, a felperes és település Egyetem alperes között folyamatban volt kártérítés megfizetése iránt indított per irataihoz. 2017. március 7-én a 41. sorszámú beadványban a felperes kérte az iratok zártan történő kezelését, nem járult hozzá az iratok kiadásához, a betekintés engedélyezéséhez. Az alperes a 2019. november 15-én meghozott 7.P.22.958/2017/31. számú – nem fellebbezhető – végzésével megtagadta a felperes zárt adatkezelésre vonatkozó kérelmének a teljesítését.

[10] település Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 10.K.27.641/2015. ügyszámon a felperes által a vármegye Megyei Kormányhivatal kérelmezett ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 130. § (1) bekezdés e) pontja alapján a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította, majd hivatalból elutasította a felperes 11., 25. és 8. sorszám alatti fellebbezéseit. A felperes 2016. június 21-én bejelentette, hogy a Kúria hatályon kívül helyezte a cselekvőképeséget korlátozó gondnokság alá helyezését elrendelő jogerős ítéletet. Ebben az ügyben 2016. június 21. és július 1. között szerelték a Kúria ítéletét.

[11] település2 Törvényszéken 12.P.20.015/2015. és 12.P.20.014/2015. ügyszámú, felperes által indított perekben megkeresésre az alperes 2015. szeptember 2-én 12.P.20.242/2014/99. számú utasítással megküldeni rendelte az első- és másodfokú ítéletet, valamint az ítélet kijavításáról rendelkező végzést.

[12] Az alperesnél 10.P.20.995/2015. ügyszámon, a felperes által közigazgatási jogkörben okozott kár megfizetése iránt indított perben a 2015. augusztus 27-én felvett hivatalos feljegyzés szerint az alperes csatolta az első- és másodfokú határozatokat, majd szerelte 2016. november 15-én a Kúria ítéletét is. A Járásbíróság számú2 ügyszámú perújítási eljárásban 28/I. számú végzéssel tájékoztatta az alperest, hogy a felperes nem járult hozzá az ítélet bármely hatóságnak, bármely más ügyben történő csatolásához, kiadásához.

[13] A Járásbíróság 2016. április 4-én a 12.P.20.242/2014/119. számú megkeresése alapján, majd 2016. július 12-én a 29.P.20.672/2016/13. számon a település5 Járásbíróságnak is megküldte az első- és másodfokú, valamint a Kúria ítéletét a felperes által 2.P.20.216/2015. ügyszámon indított kártérítés megfizetése iránti perben.

[14] A Járásbíróság 2016. július 21-én a 29.P.20.672/2016/15. számú végzésével megkeresésre megküldte az első- és másodfokú ítéletet, valamint a Kúria ítéletét település1 Törvényszéknek a 24.P.24.123/2015. ügyszámon folyamatban lévő, a felperes által a Magyar Állam alperes ellen kártérítés iránt indított perben.

[15] A Járásbíróság a számú2 számú ügyben 2016. augusztus 1-jén adott irodai utasítás szerint megküldte a Kúria ítéletét, település1 Törvényszéknek a 10.P.25.316/2015. ügyszámú, felperes által indított kártérítési perben.

[16] A település3 Törvényszék a 25.P.20.534/2015. számon a felperes által bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében megkereste a Járásbíróságot a számú számú iratok hivatalos használatra való megküldése iránt; a Járásbíróság a régi Pp. 119. § (6) bekezdése alapján előbb kérte a megküldés indokainak a megjelölését, majd ennek közlését

követően 2016. november 9-én az irodai utasítás szerint megküldte a Kúria ítéletét a megkereső bíróság részére.

[17] település1 Törvényszék az előbb 10.P.20.578/2015. számon, majd 10.P.21.070/2016. szám alatt folyamatban volt, a felperes által indított kártérítés iránti perben a Kúria határozatának megküldése érdekében kereste meg a Járásbíróságot. A Járásbíróság felhívta település1 Törvényszéket a megkeresés indokainak közlésére, melyre az nem nyilatkozott.

[18] A Járásbíróság 2016. szeptember 8-án irodai utasítást adott, az ugyanezen bíróság előtt 11.Pk.53.843/2014. szám alatt a felperes által indított előzetes jognyilatkozat nyilvántartásba vétele iránti nemperes eljárás irataihoz a Kúria ítéletének csatolására. Az alperes előtt 2.Pk.51.675/2015. ügyszámon a felperes által indított előzetes jognyilatkozat nyilvántartásba vétele iránt indított nemperes eljárásban az alperes megkeresésre felhívta a megkereső bíróságot a megkeresés céljának közlésére, tájékoztatta, hogy jelen per felperese nem járult hozzá az iratok megküldéséhez. Közölte, hogy a Kúria ítéletét korábban a Pk.53.843/2014. számra már megküldte.

[19] A Járásbíróság 2017. május 16-án adott irodai utasítással a Kúria ítéletét megkeresésre megküldte település2 Törvényszéken 12.P.20.200/2017. ügyszámon a felperes által kártérítés megfizetése iránt indított perében az eljáró bíróságnak.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[20] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a személyes adatok védelméhez, a magántitok védelméhez, az emberi méltósághoz, a becsülethez és jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására, az eltiltását a további jogsértéstől és a más eljárásokban már megküldött iratok zárt iratként történő kezelésének elrendelését, valamint kötelezését 600.000 forint sérelemdíj, 20.000 forint vagyoni kár, 100.000 forint méltányos elégtételt biztosító kártérítés, sérelemdíj és ezek után késedelmi kamat megfizetésére.

[21] Állította, hogy az alperes azzal sértette meg a személyiségi jogait és a tisztességes eljáráshoz való jogát, hogy a Járásbíróságon a P.20.242/2014. és a P.20.672/2016. ügyszámú eljárásokban a gondnokság alá helyezés iránti perben meghozott ítéleteket teljes terjedelmében megküldte más bíróságoknak; továbbá település Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 11.Kpk.50.081/2015/23., 11.Kpk.50.095/2015/22., 11.Kpk.50.096/2015/23. és 11.Kpk.50.123/2015/32. számú végzés indokolásában a Kúria ítéletének perlekedési hajlamára vonatkozó megállapítását nem a perbeli cselekvőképességével összefüggésben idézte. Az alperes megsértette a személyiségi jogát azzal is, hogy kérelme ellenére megtagadta az iratok zártan történő kezelését.

[22] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen a követelés elévülésére, másodlagosan a kereset megalapozatlanságára hivatkozott.

Az első- és másodfokú ítélet

[23] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy település Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.Kpk.50.081/2015/23., 11.Kpk.50.095/2015/22., 11.Kpk.50.096/2015/23. és 11.Kpk.50.123/2015/32. számú végzés (a továbbiakban: 1-4. végzés) indokolásában a Kúria ítéletében foglalt megállapítást feltüntette. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[24] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokai szerint a követelés elévülése miatt nem vizsgálható érdemben az alperes 2016. április 4-i és azt megelőző intézkedései. Mivel a felperes több eljárásban foganatosított különböző intézkedésekre alapította a keresetet, ezért az állított jogsértés nem volt folyamatos, az elévülés kezdő időpontja minden esetben a jogsértőként megjelölt intézkedés időpontja.

[25] Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja a további követelésekkel összefüggésben az volt, hogy a régi Pp. 50. §-a alapján az alperes hivatalból köteles volt vizsgálni a fél perbeli cselekvőképességét. Az erre irányuló bizonyítás során nem kizárólag a gondnokoltak nyilvántartásában feltüntetett adatokból lehet kiindulni, hanem vizsgálható az is, hogy a perben beszerzett iratok és egyéb adatok a fél korlátozott cselekvőképességére utalnak-e. A régi Pp. 119. § (6) bekezdése alapján a megkeresett bíróság köteles eleget tenni a megkeresésének, a kért irat megküldését nem tagadhatta meg azért, mert az személyes adatot is tartalmaz. Nem a megkeresett bíróság kötelessége annak vizsgálata, hogy a megkeresés teljesítése szükséges-e a megkereső bíróság törvényben meghatározott feladatainak ellátásához. Az alperes a személyes adatokat az igazságszolgáltatási tevékenységével összhangban kezelte, ennek ellátását a fél hozzájárulásának hiánya nem akadályozhatja.

[26] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint település Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 1-4. szám alatt folyamatban volt eljárásokban az alperes a felperes magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát megsértette, mivel a végzése indokolásában szükségtelenül ismertette a Kúria ítéletének indokait. Ezt meghaladóan azonban az adatkezelési szabályok megszegése a felperes személyiségi jogait nem sérti, mivel a felperes olyan többlettényállást nem adott elő, ami ennek megállapításához szükséges. Az alperes azért nem kötelezhető a jogsértés abbahagyására, mert a jogsértő állapot a kereset előterjesztésekor már nem állt fenn és a jövőre nézve sem tiltható el a személyes adatok kezelésétől. A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján pedig az alperes nem kötelezhető az iratok zártan történő kezelésére. A személyiségi jog megsértése iránti perben nincs lehetőség más bíróságok előtti eljárásban az iratok zártan történő kezelésének elrendelésére. A sérelemdíj megfizetése iránti kereset azért alaptalan, mert a felperes nem jelölt meg olyan konkrét immateriális hátrányt, amely az állított jogsértő magatartás miatt következett be, a sérelemdíjjal kompenzálандó hátrány köztudomásúnak nem tekinthető. A vagyoni kár megtérítése iránti keresetet sem alapozzák meg a felperes által előadott tények, a perfelvétel lezárását követően indítványozott bizonyítás pedig a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 214. § (3) bekezdése és a Pp. 220. §-ának tiltó rendelkezése miatt nem rendelhető el.

[27] A felperes és az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította. A felperest 5 600 forint perköltség megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[28] A másodfokú bíróság ítéletének indokai szerint a Pp. 380. § *b)* pontjában foglalt abszolút hatályon kívül helyezési ok nem áll fenn. Az elsőfokú bíróság elbírálta a kizárás iránti kérelmet, az ügy elintézésében részt vevő bíró kizárását megtagadta. A per tárgyilagos megítélésében nem akadályozta a bírót az, hogy más ügyben maga is megkereséseket küldött a felperessel szemben folyamatban volt gondnokság alá helyezési perben meghozott ítéletek megküldése érdekében. A kizárási ok fennállása szempontjából nincs jelentősége annak sem, hogy más eljárásban ez a bíró kizárt volt, mert a bíróval szemben a kizárási ok fennállását az adott ügyben lehet vizsgálat tárgyává tenni. A Pp. 380. § *b)* pontja szerinti abszolút hatályon kívül helyezési ok azért sem állt fenn, mert az elsőfokú ítéletet más bíró hozta meg. Az elsőfokú ítéletet meghozó bíró elfogultságát önmagában az a tény nem alapozza meg, hogy a felperes személyes költségkedvezménye tárgyában meghozott végzését a másodfokú bíróság

megváltoztatta. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása nem szenved olyan orvosolhatatlan formai hiányosságban sem, ami a Pp. 380. § c) pontja értelmében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

[29] A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság nem sértett olyan, az ügy érdemére kiható eljárási szabályt, ami a Pp. 381. §-a alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná. Az elsőfokú bíróság ítélete a kereset elbírálásához szükséges mértékben tartalmazza a tényállást, az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy egyes iratok beszerzésére irányuló indítványt miért nem teljesítette. Az elsőfokú bíróság az ítélet jogi indokolásában felhívta a kereset elbírálásához szükséges jogszabályokat, nem sértette meg a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdését. Az elsőfokú ítélet indokainak esetleges hiányossága sem indokolja a hatályon kívül helyezést és az elsőfokú eljárás megismétlését. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte település1 Törvényszék P.21.446/2014., valamint település4 Törvényszék 5.P.20.597/2013. és 10.P.20.050/2013. szám alatti eljárásainak a vizsgálatát és jogszabálysértés nélkül mellőzte ezen ügyiratok beszerzését. Ez a bizonyítási indítvány a per érdemi szakaszában előadott, ezért figyelmen kívül hagyandó tényállításokra irányult; ekként azt a bíróságnak elsődlegesen a Pp. 276. § (5) bekezdése alapján kellett mellőznie.

[30] A másodfokú bíróság jogértelmezése szerint az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 237. §-ában foglalt anyagi pervezetési kötelezettségét. Az alperes ellenkérelmében foglaltak alapján a jogi képviselővel eljáró felperes számára nem volt kétséges a tényelőadásának hiányossága, ezért az elsőfokú bíróságot nem terhelte a Pp. 115. §-ában foglalt hiánypótlási kötelezettség. Az anyagi pervezetés ugyanis nem terjed ki a sikeres igényérvényesítéshez szükséges tények, a jogalap és a megfelelő kereseti kérelemről történő tájékoztatásra. Az elsőfokú bíróság ugyan a felperest nem tájékoztatta arról, hogy az Infotv. 5. § (6) bekezdése és 25/E. § (1) és (2) bekezdései 2018. július 25. napját követően léptek hatályba, ezért az Infotv. e rendelkezése a 2015-2017. közötti iratkiadásokkal összefüggésben nem alkalmazható. Ennek azonban az ügy érdemi eldöntése szempontjából nem volt jelentősége. Az elsőfokú bíróság – a jegyzőkönyv tanúsága szerint – a tanácsváltozást követően az iratokat ismertette, eljárása során a Pp. 225. § (1) bekezdését nem sértette.

[31] A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság az elévülés tárgyában helytállóan ítélte meg, hogy az állított jogsértés az ítéletek megküldésével, illetőleg tartalmuk egy részének a határozatokban történt szerepeltetésével megvalósult, ezért a jogsértés nem volt folyamatos. A Ptk. 6:22. § (1) bekezdése alapján az öt éves elévülési határidő az iratok megküldésével megkezdődött, ezért a követelések egy része elévült. Mivel az alperes a 10.P.20.995/2015. ügyszámon folyamatban volt ügyel kapcsolatos intézkedéssel összefüggésben az elévülésre nem hivatkozott, ezért az említett ügyel kapcsolatban az elévülés megállapítása a Ptk. 6:23. § (4) bekezdését sértette. Ennek az anyagi jogszabálysértésnek azonban az ügy érdemére nem volt kihatása, mert a kereset jogalapja alaptalan a következő indokok miatt.

[32] A felperes nem jelölte meg, hogy a tisztességes eljárás lefolytatásához való alapjoga megsértését pontosan mely körülmények alapján állítja; valamennyi keresete alapjaként hivatkozott ugyan eljárási szabálysértésekre, amelyek által azonban – az eljárás egészét figyelembe véve – a tisztességes eljárás követelménye sem sérült; ekként a régi Pp. 2. § (3) bekezdésére alapított kereset alaptalan.

[33] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy a felperes által sérelmezett intézkedések nem sértik a felperes becsületét és jóhírnevét. Az alperes eljárási szabálysértései csak akkor adnak alapot valamely személyiségi jog megsértésének megállapítására, ha a bíróság azt a fél személyiségének lényegét alkotó ismérvek miatt követte el és a téves jogalkalmazás egyben a felperes személye elleni támadásként értékelendő. A felperessel szemben indult gondnoksági perben meghozott

ítéletek beszerzése, majd azok egy részének határozatokban történő idézése nem hozható összefüggésbe a felperes becsületével, mivel nem tartalmaz értékítéletet, megfogalmazása tárgyilagos, nem indokolatlanul bántó. Az alperes sérelmezett intézkedései nem sértették meg a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát sem. Az alperes nem állított valótlan tényt, a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésben foglalt egyetlen tényállási elemet sem valósított meg. A felperes nem állította, hogy személyisége lényegét alkotó tulajdonsága és ismérvek miatt követte el az alperes az állított jogsértést, ennek hiányában az emberi méltósága megsértésének megállapítására nem volt lehetőség.

[34] A másodfokú bíróság indokai szerint az elsőfokú bíróság a magántitok és a személyes adatok védelméhez fűződő jog iránti kereset elbírálása során nem tulajdonított kellő jelentőséget annak, hogy az Infotv. szerinti érintetti jogok esetleges megsértése nem jelent automatikusan tiltott beavatkozást az érintett magánszférájába, ezért nem minden esetben eredményezi a Ptk. 2:43. § *e*) pontjában írt személyiségi jogi sérelmet. A gondnokság alá helyezés iránti perben hozott ítéletek tartalmazzák a felperesnek az Infotv. jelen eljárásban irányadó 3. § 2. pontja szerinti személyes, és 3. § 3. pont *b*) alpont szerinti különleges adatait is. Azonban a személyes adat jogszerűen kezelhető, ha azt törvény közérdeken alapuló célból elrendeli [Info tv. 5. § (1) bekezdés *a*) és *b*) pont]. A polgári peres eljárásban a közérdeken alapuló cél az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdéséből és a XXVIII. cikk (1) bekezdéséből vezethető le, a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenysége szükségszerűen kihat az adatkezelési tevékenységre. Ennélfogva a bíróság kezelheti a perben érvényesített jog elbírálása céljából, azzal összefüggésben megismert személyes adatokat, azokat az e személyes adatok kezelésére ugyanezen okból jogosult más szerv (ekként más bíróság) részére továbbíthatja.

[35] A másodfokú bíróság kiemelte, jelen ügyben a régi Pp. 50. § (1) bekezdése és a 164. § (2) bekezdése alapján az alperes – kétség esetén – hivatalból is köteles volt vizsgálni a felek perbeli cselekvőképességét, ennek érdekében a régi Pp. 3. § (5) bekezdés szerinti szabad bizonyítás elvéből következően a bíróság bármilyen bizonyítási eszközt igénybe vehetett a tényállás felderítése céljából, így a régi Pp. 124. § (3) és (4) bekezdés *a*) pontja szerint iratokat szerezhetett be más hatóságtól vagy szervezettől. A vizsgálat bármely adekvát bizonyítási eszköz igénybevételére kiterjedhetett, azt a régi Pp. nem korlátozta a gondnokoltak nyilvántartásának igénybevételére. A nyilvántartás nem terjed ki a gondnokság alá helyezés nélküli cselekvőképtelen személyekre és a nyilvántartásba történő bejegyzés nem szükségképpen a cselekvőképesség korlátozásáról vagy kizárásáról rendelkező ítélet jogerőre emelkedésével egyidejűleg történik. Erre tekintettel a Kúria jogértelmezése szerint is szükséges lehet a gondnokság alá helyezés iránti per állásának tisztázása érdekében más bíróság megkeresése, ami nem valósít meg jogszabálysértést (Kúria Pfv.IV:20.305/2017/9.).

[36] A másodfokú bíróság rámutatott, hogy az alperes a megkereséseket az eljárására irányadó jogszabályi felhatalmazás [rég Pp. 119. § (6) bekezdése és az 50. § (1) bekezdése] alapján küldte meg más bíróságoknak, ezzel nem sértette meg a felperes személyiségi jogát. A régi Pp. 119. § (9) bekezdése az alperes sérelmezett eljárására nem alkalmazható, mert a régi Pp. említett rendelkezése a határozatok harmadik személy részére történő iratküldésre, iratbetekintésre tartalmaz rendelkezéseket.

[37] Az Infotv. 25/E. §-ára alapított kereset pedig azért alaptalan, mert az Infotv. e rendelkezése – a 2018. július 26-i hatályba lépésére tekintettel – 2015-2017. közötti iratkiadásokkal összefüggésben nem alkalmazható. Az alperes nem sértette az eljárására irányadó jogszabályokat azzal sem, hogy a megkereséseknek a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII.1.) IM rendelet (a továbbiakban: Bűsz.) 37. §-a és a bíróságok egységes iratkezeléséről szóló 17/2014. (XII.23.) OBH utasítás (a továbbiakban: Beisz.) 88. § (1)-(2) és (5) bekezdése szerint rövid feljegyzéssel vagy irodai utasítással tett eleget, a Kúria ítéletét

pedig – a régi Pp. 50. § (1) bekezdése alapján eljárva – a felperes bejelentése alapján szerezte be.

[38] A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság tévesen következtetett arra, hogy az alperes a Kúria ítéletének indokolásában történő idézésével megsértette a felperes magántitokhoz és személyes adatok védelméhez való személyiségi jogát. A régi Pp. 3. § (5) bekezdése és a 163. § (3) bekezdése alapján az alperes jogosult volt a per anyaga között rendelkezésre álló, más eljárásban hozott határozatot is figyelembe venni, bizonyítékként értékelni, mert a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Jstv.) 16. § (2) bekezdés *a*) pontja kizárja a jogi segítségnyújtás engedélyezését abban az esetben, ha a fél perlekedése rosszhiszeműnek vagy már előre teljesen eredménytelennek látszik. Mivel a végzést csak a felek ismerhették meg, ezért a Kúria ítéletében foglaltak szerepeltetése az ügydöntő határozatban nem jelentett személyiségi jogot érintő beavatkozást a felperes magánszférájába.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[39] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálat engedélyezése iránti és felülvizsgálati kérelmet. A felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezésének megváltoztatását és a keresetének teljes egészében történő helyt adást; másodlagosan az első- illetve a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Kérte, hogy a Kúria a jogerős ítélet perköltség megfizetésére kötelező rendelkezését helyezze hatályon kívül, és elsődlegesen e körben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben, másodlagosan az első- illetve a másodfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára.

[40] Megsértett jogszabályként a Ptk. 1:3. § (1) bekezdését, az 1:5. § (1) bekezdését, a 2:42. § (2) bekezdését, a 2:43. § *e*) és *d*) pontját, a 2:46. § (2) bekezdését, a 2:51. § (1) bekezdését, a 2:52. § (1) – (3) bekezdését, a 2:53. §-t, a 6:518- §-t, a 6:519. §-t, a 6:520. §-t, 6:22. § (1) – (2) bekezdését, a 6:24. § (1) bekezdését, 6:548. § (1) bekezdését, a régi Pp. 1. §-t, 2. § (1) és (3) bekezdését, a 3. § (5) és (6) bekezdését, az 50. § (1) bekezdését, a 119. § (6) és (9) bekezdését, a 124. § (4) bekezdés *a*) pontját, a 136. § (3) bekezdését, a 163. § (1) és (3) bekezdését, 164. § (2) bekezdését, az Infotv. 3. § 2. pontját, 3. § 3b. pontját, a 3. § 10. pontját, a 3. § 11. pontját, a 4. § (1) és (2) bekezdését, az 5. § (1) bekezdés *a*) - *d*) pontját, 5. § (2) bekezdés *a*) pontját, 5. § (6) bekezdését, a 14. §-t, a 23. § (2) bekezdését, a 24. § (1) bekezdését, a 25/E. § (1)-(2) bekezdését, a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: 2013. évi CLXXV. törvény) 3. § (1) és (3) bekezdését, a 4. §-t, a 6. § (1) bekezdését; a Pp. 110. § (3) bekezdését, a 115. § (1) bekezdését, a 179. § (2) bekezdését, a 183. § (1) bekezdését, a 214. § (3) és (4) bekezdését, a 220. § (1) bekezdés *a*) pontját, a 220. § (3) bekezdését, a 230. § (1) bekezdését, a 233. § (1) – (2) bekezdését, a 237. § (1) – (5) bekezdését, a 265. § (1) és (3) bekezdését, a 266. § (2) és (4) bekezdését, a 279. § (1) bekezdését, a 342. § (3) bekezdését, a 346. § (4) és (5) bekezdését, a 369. § (4) bekezdését, a 380. § *b*) pontját, a 381. §-t, a 383. § (2) bekezdését, a Büsz. 37. § (1)-(2) bekezdését jelölte meg, valamint hivatkozott a Beisz. 38. § (1) – (2) bekezdése, a 88. § (1)-(3) bekezdése és a 88. § (5) bekezdésének a megsértésére is.

[41] A felülvizsgálati kérelem indokai szerint a Pp. 12. § *b*) és *f*) pontját a jogerős ítélet azért sérti, mert az adott ügyben a fellebbezés elbírálása során a másodfokú tanács tagja volt dr. Répássy Árpád bírő, aki a sérelmezett intézkedések időszakában az alperes elnöke volt. Emiatt a másodfokú bíróság a kizárás iránti kérelem elutasításakor tévesen következtetett arra, hogy adott ügyben az érintett bírő pártatlanul el tud járni. A Pp. 115. § (1) bekezdését sérti, hogy a másodfokú bíróság nem hívta fel a kizárási kérelem kiegészítésére. Sérelmezte a másodfokú bíróságnak az a megállapítását, hogy dr. Paulik Andrea bírő nem volt elfogult, ugyanis a költségkezdvezmény engedélyezése iránti kérelme elbírálása során alaptalanul

állapította meg a rosszhiszemű perlekedését, továbbá nem az előterjesztett keresetet bírálta el. Dr. Román Tamás bíró kizárása iránti kérelem elutasítása is alaptalan volt, mivel dr. Román Tamás más ügyben indokolatlanul szerezte be település Járásbíróságtól a Kúria határozatát, továbbá egy másik perben az eljárásjogi tévedése miatt település² Törvényszék megállapította az elfogultságát és a kizárásáról rendelkezett. Az eljáró bírók kizárása iránti kérelmek megalapozatlan elutasítása miatt sérült a független és pártatlan bírósághoz, a tisztességes eljáráshoz való joga.

[42] Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet azért sérti a Pp. 237. § (3) bekezdés a) pontját, mivel az eljáró bíróságok nem tájékoztatták arról, hogy adott ügyben az Infotv. 5. § (6) bekezdése, a 25/E. § (1) és (2) bekezdése nem alkalmazható. A Pp. 214. § (3) és (4) bekezdését, a Pp. 220. § (3) bekezdését pedig azzal sértették meg az eljáró bíróságok, hogy település¹ Törvényszék P.21.446/2014. ügyszámú és település⁴ Törvényszék 5.P.20.597/2013. ügyszámú perrel kapcsolatos tényelőadásait, bizonyítási indítványát nem vették figyelembe, holott az utólagos bizonyítás engedélyezése iránti kérelme megalapozott volt.

[43] Állította, hogy az eljáró bíróságok a Ptk. 6:22. § (1)-(2) bekezdésének és a Ptk. 6:24. § (1) bekezdésének megsértésével következtettek a követelés egy részének elévülésére, mert az alperes jogsértése folyamatos, a jogsértő helyzet jelenleg is fennáll. Az eljáró bíróságok a hiánypótlási és az anyagi pervezetési kötelezettségüket elmulasztva, a Pp. 115. § (1) bekezdését, a Pp. 237. § (1)-(5) bekezdését megsértve nem tájékoztatták az elévülés nyugvásáról, illetve a megszakadásáról, az elévülés nyugvását nem vették figyelembe hivatalból, ennek elmaradását nem indokolták, ami sérti az ítélet teljességének elvét és a bíróság indokolási kötelezettségét [Pp. 342. § (3) bekezdés, 346. § (4) és (5) bekezdés].

[44] Kiemelte, iratellenes a másodfokú bíróság ítéletében foglalt azon megállapítás, hogy a régi Pp. 2. § (3) bekezdésén alapuló követelése ténybeli alapját nem jelölte meg, mert a perben kifejtette, hogy az alperes az eljárása során a régi Pp. 119. § (6) és (9) bekezdésének megsértésével a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát megsértette. Amennyiben az eljáró bíróságok a tényelőadását a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjoga és a személyiségi joga megsértésére alapított keresete megítélése során is hiányosnak értékelték, akkor a Pp. 115. § (1) bekezdését és a Pp. 237. § (1)-(5) bekezdését megsértve elmulasztották felhívni a hiányok pótlására, személyesen nem hallgatták meg. A Pp. 279. § (1) bekezdést, a 346. § (4) és (5) bekezdést megsértve nem adták indokát, hogy e körben tett nyilatkozatait mely okból nem értékelték elégségesnek.

[45] Hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény II. cikkét, a VI. cikk (3) bekezdését, a Ptk. 1:3. § (1) bekezdését, az 1:5. §-át, a 2:43. § c) és d) pontját, a 2:46. § (2) bekezdését, az Infotv. 4. § (1) és (2) bekezdését és a 14. § a) pontját, ugyanis az alperes által meghozott határozatokban a Kúria ítéletének indokolásában írtak szerepeltetése sérti a célhoz kötött adatkezelés elvét. A Kúria ítéletében foglaltakat kizárólag a perbeli cselekvőképességének vizsgálata céljából lehetett volna felhasználni. A céltól eltérő adatfelhasználás megsértette a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát és joggal való visszaélésnek minősül. A jogerős ítélet megállapításával szemben a közigazgatási bírósági eljárásban nem volt lehetőség a hivatalból történő bizonyításra, ezért nem minősíthető jogszerűnek az alperes adatkezelése. A Pp. 163. § (3) bekezdésének sem felelt meg az alperes eljárása, mert az alperes nem tájékoztatta a felperest az iratbeszerzésről. A régi Pp. 119. § (9) bekezdése alapján a gondokság alá helyezés iránti perben hozott ítéleteket még anonimizált formában sem lehet kiadni harmadik személynek, ezért nem helytálló a másodfokú bíróság azon jogértelmezése, hogy az alperes határozatát csak a peres felek ismerték meg, arra ugyanis a közigazgatási hatósági eljárás során eljáró ügyintézőknek is volt lehetősége.

[46] A felperes felülvizsgálati álláspontja szerint a Pp. 279. § (1) bekezdését, a 346. § (4) és (5) bekezdését, a Ptk. 1:5. §-t, a 2:42. § (2) bekezdését, a 2:43. § *d)* és *e)* pontját, 2:46. § (2) bekezdését, 2:51. § *a)* pontját, az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdését, az 5. § (1) bekezdését sérti az emberi méltósághoz, a magántitok védelméhez, a személyes adatok védelméhez, a becsülethez és jóhírnévhez fűződő jog megsértése miatt előterjesztett kereset elutasítása. A gondnokság alá helyezés iránt folyamatban volt perben meghozott ítéletek teljes terjedelemben más bíróságoknak történő megküldése sérti a személyiségi jogait.

[47] Az eljáró bíróságok nem tértek ki az ítéletek indokolásában arra, hogy a perbeli cselekvőképesség vizsgálatához miért nem elégségesek a gondnokoltak nyilvántartásában felsorolt adatok. Ennek azért van jelentősége, mert a régi Pp. 119. § (6) bekezdése alapján csak a feladat ellátásához szükséges mértékben kell megküldeni az iratokat. Az igazságszolgáltatási tevékenység elvégzése – a független és pártatlan bírósághoz, a tisztességes tárgyaláshoz, az észszerű időn belüli elbíráláshoz való jog érvényesülése – érdekében sem sértheti a bíróság a személyiségi jogokat, ha a megjelölt célhoz – a perbeli cselekvőképesség vizsgálatához – nem szükséges személyes és különleges személyes adatok kiadásával.

[48] Állította, hogy az alperes nem a perbeli jog elbírálása céljából kezelte az adatokat, ugyanis a gondnokság tárgyában hozott határozatokat nem az érvényesített jog elbírálására hivatkozva kérték más bíróságok, hanem a cselekvőképesség vizsgálatához. Ezért az alperes az ítéletek indokolásának megküldésével joggal való visszaélést valósított meg. A személyes adatai kezeléséhez nem járult hozzá, ennek hiányában a határozatok megküldése a személyes adatok védelméhez és a magántitok védelméhez való jog megsértését eredményezte.

[49] Az eljáró bíróságok – az alperes erre irányuló védekezése hiányában – a Pp. 342. § (3) bekezdését megsértve értékelték azt, hogy a gondnokoltak nyilvántartásába történő bejegyzése nem az ítéletek jogerőre emelkedésének időpontjában történik. A másodfokú bíróság csak általánosságban hivatkozott az időbeli eltérésre, azt azonban figyelmen kívül hagyta, hogy a 2015. június 30-án meghozott jogerős ítélet adatait 2015. július 3-án, míg a Kúria ítéletét 2016. június 17-én jegyezték be a nyilvántartásba. Az alperes a másodfokú határozatot és a Kúria határozatát 2016. június 17. után küldte meg, illetve szerezte be, ezért egyik esetben sem lehetett az az iratbeszerzés indoka, hogy a nyilvántartásban nincsenek bejegyezve a szükséges adatok.

[50] Felülvizsgálati álláspontja szerint az Alaptörvény II. cikkét, a VI. cikk (3) bekezdését, a Ptk. 1:3. § (1) bekezdését, az 1:5. §-át, a 2:43. § *d)* és *e)* pontját, a 2:46. § (2) bekezdését, az Infotv. 4. § (2) bekezdését, az 5. § (6) bekezdését, a régi Pp. 119. § (6) bekezdését sérti a másodfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy nem sérti a személyiségi jogát az elsőfokú ítélet megküldése. A nem jogerős, elsőfokú ítélet megküldése nem szolgálja a jogszerű adatkezelést, mert nincs a cselekvőképességet érintő hatása. A jogerős ítélet indokolása nem tartalmazza azt, hogy milyen célból lehet a nem jogerős ítélet indokolását jogszerűen kiadni, ami sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését, a 346. § (4) és (5) bekezdését.

[51] Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdését, a II. cikkét, a Ptk. 1:3. § (1) bekezdését, a 2:43. § *d)* és *e)* pontját, a 2:46. § (2) bekezdését, az Infotv. a 4. § (2) bekezdését, az 5. § (6) bekezdését, a 14. § *a)* pontját sérti a jogerős ítélet, mivel település Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt folyamatban volt ügyek irataiban a Kúria ítéletének megküldése iránt nem lelhető fel a megkeresés, a gondnokság alá helyezés iránt folyamatban volt per iratai közt sincs írásos dokumentáció a Kúria ítéletének megküldésére, tehát az adatkezelés folyamatát az alperes nem dokumentálta. A másodfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a Kúria ítéletének írásos kérelem hiányában történő kiadásával nem sérült a magántitokhoz, a személyes adatok védelméhez való joga; azt sem lehet megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság elbírálta-e a hivatkozását. Az első- és másodfokú bíróság döntése sérti a Pp. 279. § (1)

bekezdését, a 346. § (4) és (5) bekezdését, a Büsz. 37. § (1)-(2) bekezdését, a Beisz. 38. § (1)-(2) bekezdését, a 88. § (1)-(2) bekezdését és az (5) bekezdését.

[52] Állította, hogy település Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a K.27.641/2015. számú eljárásban a Kúria ítéletét megkeresés hiányában csatolta, nem dokumentálta az adatkezelést. A másodfokú bíróság ítéletének indokolása a Kúria ítéletének csatolására vonatkozóan nem tartalmaz indokolást, így az sem állapítható meg, hogy az eljáró bíróságok a keresetet elbírálták-e, ami sérti a Pp. 279. § (1) bekezdést és a 346. § (4) és (5) bekezdést.

[53] Az emberi méltósághoz való jogát is megsértette az alperes azzal, hogy kifejezett kérése ellenére a gondnokság alá helyezéssel kapcsolatos ítéleteket más ügyben eljáró bíróságok megkeresésére megküldte. Ezek a jogsértések más eljárásokban hátrányba, megalázó helyzetbe hozták. Az eljáró bíróságok a Pp. 279. § (1) bekezdését, a 346. § (4) és (5) bekezdését megsértve nem indokolták, hogy az emberi méltósághoz való jog megsértésére alapított keresetével összefüggő tényelődásait miért nem értékelték, a Pp. 266. § (2) bekezdés és a 271. § (1) bekezdését megsértve a köztudomású tényeket sem vették figyelembe. A Pp. 115. § (1) bekezdést és a 237. § (1) bekezdést azért sérti az első- és másodfokú ítélet, mert nem hívták fel az esetleges hiányosságok pótlására. Az eljáró bíróságok megsértették a Pp. 341. § (1) bekezdését is, mert nem döntöttek a jogsértés abbahagyására kötelezés, a további jogsértéstől való eltiltás, az iratok zártan történő kezelésének elrendelése, a sérelemdíj és kártérítés iránti keresetekről. E keresetek a személyiségi jog megsértésétől függetlenül érdemben elbírálhatóak voltak.

[54] Rámutatott, hogy okszerűtlen az a következtetés, hogy a jogsértés abbahagyására kötelezés iránti kérelme alaptalan, hiszen a jogsértő helyzet továbbra is fennáll. A Pp. 279. § (1) bekezdését és a 346. § (4) bekezdését megsértve az elsőfokú bíróság ítéletében nem indokolta, hogy az Infotv. 4. § (2) bekezdése, 14. § d) pontja, a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) pontja, a régi Pp. 119. § (9) bekezdése alapján az alperest miért nem kötelezte a jogsértés abbahagyására és tiltotta el további jogsértéstől.

[55] Az Alaptörvény II. cikkét, a VI. cikk (3) bekezdését, a Ptk. 1:3. § (1) bekezdését, 1:5. §-át, a 2:43. § d) és e) pontját, 2:46. § (2) bekezdését, az Infotv. 4. § (2) bekezdését, az 5. § (6) bekezdését, a 14. § d) pontját, a régi Pp. 119. § (9) bekezdését, a Pp. 279. § (1) bekezdését, a 346. § (4) és (5) bekezdését sérti, hogy település Járásbíróság a P.22.958/2017/31. számú végzésével a gondnokság alá helyezéssel kapcsolatos ítéletek zártan kezelése iránti kérelmét elutasította. A gondnokság alá helyezés iránti ügyben hozott ítélet a régi Pp. 119. § (9) bekezdése alapján anonimizáltan sem adható ki. A bíróság nem adta indokát, hogy az alperest az Infotv. 4. § (2) bekezdése és a 14. § d) pontja alapján miért nem kötelezte az iratok zártan történő kezelésére.

[56] A Pp. 279. § (1) bekezdését, az Infotv. 23. § (2) bekezdését, a Ptk. 2:52 § (1) bekezdését megsértve utasították el a sérelemdíj iránti igényét. Az eljáró bíróságok a Pp. 266. § (2) bekezdését, a 279. § (1) bekezdését és a 346. § (4) és (5) bekezdését megsértve figyelmen kívül hagyták az általa megjelölt és a köztudomású sérelmeket. A Pp. 115. § (1) bekezdését és a 237. § (1) bekezdését sérti, hogy a jogsértéssel összefüggésben állított hátrányokkal kapcsolatban nem hívták fel hiánypótlásra. A Pp. 115. § (1) bekezdését, a 237. § (1) bekezdését, a 279. § (1) bekezdését, a Pp. a 346. § (4) és (5) bekezdését és a Ptk. 6:548. §-át sérti a vagyoni kártérítés iránti kereset elutasítása. A bíróságok e körben elmulasztották felhívni a kereset hiányainak pótlására, nem tájékoztatták a bizonyítási kötelezettségéről; nem értékelték, hogy a pártfogó ügyvéd hiánya a jogorvoslati eljárásokban vagyoni kárt okozott számára.

[57] A perköltség viselésére vonatkozó rendelkezés sérti a Pp. 81. § (1) bekezdését, a 82. § (2) és (3) bekezdését, a 83. § (1)-(2) bekezdését, a 346. § (4) és (5) bekezdését, a tanúk költségtérítéséről szóló 14/2008. (VI. 27.) IRM rendelet 2. § (1)-(2) bekezdést. Az első- és

másodfokú bíróság ítélet indokolása nem tartalmazza a jogszabályhelyek ismertetését, a perköltség megállapításának körülményeit, továbbá az alperes nem igazolta a felmerült útiköltséget.

[58] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[59] A Kúria előrebocsátja, hogy az adott ügyben a Pp. 417.§-a és a 408. §-a nem zárja ki a felülvizsgálatot. A felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránt sürgősen terjesztett elő kérelmet, ezért a Kúria a következetes gyakorlata (Kúria Gfv.V.30.143/2023/6., Gfv.VI.30.177/2023/4., Gfv.VI.30.177/2023/4.) alapján mellőzte az engedélyezési kérelem elbírálását.

[60] A felülvizsgálati kérelem alaptalan az alábbiak szerint.

[61] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerint lefolytatható rendkívüli perorvoslat, amelynek során a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben eltérő voltát.

[62] A felülvizsgálati eljárás a fellebbezés alapján hozott jogerős bírósági határozat anyagi jogi vagy eljárásjogi jogkérdésben állított hibájának az orvoslására szolgáló rendkívüli perorvoslat. Nem vezethet eredményre az a felülvizsgálati kérelem, amely csupán általánosságban fogalmaz, a fél az általa helyesnek tartott jogi álláspontot nem fejt ki, jogi érveit nem ütközteti a jogerős ítélet indokolásával (Pfv.VI.20.844/2019/4., megjelent: BH2020.331., Pfv.IV.20.242/2023/6.)

[63] A Pp. 413. § (1) bekezdés *b)* pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi jogszabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja.

[64] A jogszabálysértés megjelölésének követelményrendszerét a Kúria – a korábbi bírói gyakorlatot megerősítve – a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK véleményben jelentette meg. Az önmagában kötélerővel nem rendelkező kollégiumi vélemény 3. és 4. pontja szerint – amelyet Kúria jelen perben is irányadónak tekintett határozataival megerősített (Jpe.I.60.009/2022/10. [61], Pfv.IV.20.998/2020/4., Pfv.V.20.917/2021/8., Gfv.VI.30.367/2021/6., Pfv.I.21.083/2019/12., Pfv.IV.20.035/2023/7.) – több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékekkel, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet többféle okból is támadja, vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a Pp. 413. § (1)

bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel [Kúria Gfv.VII.30.577/2016/6., megjelent: BH2017. 196.].

[65] A felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati jogkörének tartalmi és perjogi kereteit. Érdemben ugyanis csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja. Mivel a felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet, és nem az elsőfokú bíróság ítélete (Kúria Pfv.III.21.631/2019/5., Pfv.III.20.088/2020/3.), ezért a felülvizsgálati kérelemben az azt előterjesztő félnek az álláspontja szerint a másodfokú bíróság által a jogerős ítélet meghozatalakor elkövetett jogszabálysértéseket kell megjelölnie [Kúria Pfv.V.20.797/2016/11. (BH 2017.232.)]. Mindezek alapján a Kúria érdemben csak azokat a hivatkozásokat vizsgálta és értékelte, amelyek tartalmazzák a megsértett jogszabályhely pontos megjelölését és a jogszabálysértés megfelelő körülírását is.

[66] A felperes felülvizsgálati kérelme a fent kifejtett követelményeknek nem felelt meg teljes egészében a következő okokból.

[67] A felperes – a jogi képviselő bélyegzőlenyomatával és kézjeggyével ellátott – felülvizsgálati kérelmében az eljáró bíróságok ítéletének jogszabálysértő jellegét állítva döntő részben a fellebbezésében hivatkozott jogszabálysértéseket ismételte meg anélkül, hogy figyelembe vette volna a jogerős ítélet érdemi döntését alátámasztó indokait. A felülvizsgálati kérelmében csupán látszólag tett eleget a Pp. 413. § (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott tartalmi követelményeknek.

[68] Mindezek alapján a Kúria nem vizsgálta az elsőfokú eljárással összefüggésben állított jogsértéseket. A felperes a felülvizsgálati kérelmében számos olyan jogszabályhelyet feltüntetett, amelynek megsértését anélkül állította, hogy az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejtette volna. Ennélfogva a felülvizsgálati eljárás során a felülvizsgálati kérelem említett hiányossága miatt nem volt vizsgálható a Ptk. 1:3. § (1) bekezdés, a 6:518. §, a 6:519. §, a 6:520. §, 6:548. § (1) bekezdés, a régi Pp. 1. §, a 3. § (5) és (6) bekezdés, az 50. § (1) bekezdés, a 119. § (6) és (9) bekezdés, a 136. § (3) bekezdés, a 163. § (1) és (3) bekezdés, a 164. § (2) bekezdés, az Infotv. 3. § 2. pont, 3. § 3b. pont, a 3. § 10. pont, a 3. § 11. pont, a 4. § (1) és (2) bekezdés, az 5. § (1) bekezdés *a) - d)* pont, 5. § (2) bekezdés *a)* pont, 5. § (6) bekezdés, a 14. §, a 23. § (2) bekezdés, a 24. § (1) bekezdés, a 25/E. § (1)-(2) bekezdés, a 2013. évi CLXXV. törvény 3. § (1) és (3) bekezdés, a 4. §, a 6. § (1) bekezdés; a Pp. 110. § (3) bekezdés, a 115. § (1) bekezdés, a 179. § (2) bekezdés, a 183. § (1) bekezdés, a 230. § (1) bekezdés, a 233. § (1) – (2) bekezdés, a 237. § (1) – (5) bekezdés, a 265. § (1) és (3) bekezdés, a 266. § (2) és (4) bekezdés, a 369. § (4) bekezdés, a 383. § (2) bekezdését, a Büsz. 37. § (1)-(2) bekezdés, valamint a Beisz. 38. § (1) – (2) bekezdés, a 88. § (1)-(3) bekezdés, és a 88. § (5) bekezdés megsértése.

[69] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelemben előterjesztett kérelmeket – a Pp. 423. § (1) bekezdésére is figyelemmel – a felperes által meghatározott sorrendtől eltérően bírálta el és elsőként azokat az eljárási szabálysértést vizsgálta, amelyek állítása szerint kihatottak az ügy érdemi eldöntésére.

[70] A felperes a jogerős ítélettel szemben érdemi vizsgálatra alkalmas módon eljárási szabálysértésként megjelölte a Pp. 12. § *b)* és *f)* pontját. Álláspontja szerint az első- és másodfokú eljárás során kizárt bíró járt el az ügyben.

[71] Az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által

felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[72] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jog része a pártatlanság követelménye, mely az eljárásban részt vevő személyekkel szembeni előítéletmentes, elfogulatlan eljárás követelményét jeleníti meg {3353/2024. (X. 8.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.), Indokolás [55]}. A pártatlanság követelményének van egy szubjektív, a bíró magatartásában rejlő és egy objektív, a szabályozásban megnyilvánuló követelménye {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [48]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}. A pártatlanság követelménye értelmében el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében {Abh., Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a törvény által felállított bíróság függetlensége és pártatlansága egy olyan általános jogelv, amely a legalapvetőbb emberi jogok közé tartozik {lásd például: 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [25]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}. Független és pártatlan bíráskodás hiányában az egyéni jogok érvényesítése szenved csorbát. Mindebből következik, hogy a tisztességes bírósági tárgyalás követelményrendszerének szerves részét alkotó függetlenség és pártatlanság a demokratikus jogállamokban feltétlen érvényesülést kívánó alkotmányos igényként jelentkezik {23/2024. (XII. 23.) AB határozat, Indokolás [24], 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [28]; lásd erről még: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}.

[73] „[A] pártatlanság követelményének tényleges érvényesülését elsődlegesen az eljárási törvényekben megfogalmazott kizárási szabályok garantálják. [...] Az abszolút kizárási okok lényege, hogy azok bármelyikének fennállása kizárja a bírót az eljárásból anélkül, hogy vizsgálnák, ténylegesen elfogult-e a bíró. A relatív kizárási okok esetében viszont vizsgálandó a bíró esetleges elfogultsága” {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [39]; Abh., Indokolás [38]; 23/2024. (XII. 23.) AB határozat, Indokolás [25]}. Az abszolút kizárási ok esetén nincs lehetőség a mérlegelésre, relatív kizárási ok (személyes ismeretség, barátság, üzleti kapcsolat vagy haragos viszony stb.) fennállása esetén a kizárás eldöntése mérlegelés eredménye {3467/2021. (XI. 12.) AB határozat [43]; Abh., Indokolás, [52]}.

[74] A bíróság összetételére vonatkozó rendelkezések a polgári eljárásjog garanciális jellegű szabályai körébe tartoznak, ezért megsértésük súlyos jogkövetkezményeket von maga után: ha a bíróság összetételére vonatkozó rendelkezések sérülnek, az olyan súlyos jogszabálysértés, ami megalapozza az így meghozott határozat hatályon kívül helyezését.

[75] A pártatlan bírósághoz való jog szempontjából elsődlegesen annak a körülménynek van jelentősége, hogy a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt, a másodfokú eljárás során eljáró bíróval szemben objektív [abszolút] vagy szubjektív [relatív] kizárási ok fennállt-e.

[76] A Pp. 12. § b) pont szerint a per elintézéséből ki van zárva, és abban, mint bíró nem vehet részt a fél képviselője vagy olyan volt képviselője, aki az ügyben eljár [objektív kizárási ok], míg a Pp. 12. § f) pont értelmében az is kizárt, akitől az ügy tárgyilagos megítélése egyéb okból nem várható [szubjektív kizárási ok]. Adott ügyben a felperes a keresetlevelet 2021. június 29-én terjesztette elő. Az alperes nyilvánosan elérhető ügyelosztási rendje értelmében ekkor az alperes képviselőjére jogosult elnök dr. Tuzáné dr. Papp Szilvia volt. Vagyis dr. Répássy Árpád bíró nem minősült az alperes képviselőjének, volt képviselőként pedig az ügyben nem járt el, ezért vele szemben a Pp. 12. § b) pontja szerinti kizárási ok nem állt fenn.

[77] Az Alkotmánybíróság által megadott szempontrendszer alapján relatív kizárási ok esetén mérlegelés eredményeként dönt a bíróság a kizárás iránti kérelem megalapozottságáról {3467/2021. (XI. 12.) AB határozat [43]}. Az elfogultságra alapított kizárási bejelentés esetén mérlegelés tárgya, hogy a bírót valóban elfogultnak lehet-e tekinteni. A kizárást eredményező

elfogultságot olyan objektív tények, körülmények alapoizhatják meg, amelyekből nyilvánvaló, hogy az adott ügyben a tisztességes eljárás, a pártatlan elbírálás nem biztosítható. E szempontból a fél szubjektív vélekedése, véleménye közömbös. Nincs lehetőség elfogultság megállapítására akkor, ha az elfogultságra hivatkozó fél általánosságban előadott – a tényeken alapuló érveket azonban nélkülöző – hivatkozásával szemben az érintett bíró elfogulatlanságát deklaráló felelős nyilatkozata áll.

[78] A másodfokú bíróság Pk.I.20.030/2024/2. számú, a Pp. 12. § *f*) pontjára alapított kizárás iránti kérelmet elutasító végzése szerint önmagában abból a körülményből, hogy az eljáró tanács tagja korábban az alperes elnöke volt, nem következik, hogy ne tudna pártatlanul eljárni az adott ügyben. A felperes konkrét tényekkel alá nem támasztott nyilatkozatával szemben a másodfokon eljáró tanács tagjának az elfogulatlanságát deklaráló nyilatkozata áll, amely miatt nincs lehetőség vele szemben a relatív kizárási ok (elfogultság) megállapítására.

[79] A Kúria megítélése szerint a másodfokú bíróság a fellebbezésben is megjelölt elfogultsági kifogás elbírálása során felismerte a kizárás iránti kérelem alapjogi jelentőségét (Abh., Indokolás [47]), teljeskörűen figyelembe vette a kérelem elbírálása szempontjából releváns tényeket, körülményeket, amelyek mérlegelésével okszerűen állapította meg, hogy a pártatlanság követelménye adott ügyben a felperes által állított okok miatt nem sérült. A felperes nem hivatkozott olyan objektív tényre, körülményre, amely az érintett bírók pártatlanságát, a döntés megalapozottságát kétségessé teszi. Mindezek alapján a Pp. 12. § *b*) és *f*) pontját nem sérti a jogerős ítélet.

[80] A Kúria érdemben vizsgálta a Pp. 380. § *b*) pont megsértését. A Pp. 380. § *b*) pontja szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, ha az ítélet meghozatalában olyan bíró vett részt, akivel szemben törvény értelmében kizáró ok áll fenn.

[81] A felperes az elsőfokú eljárásban ítéletet hozó dr. Paulik Andrea bíróval szemben is megjelölte a Pp. 12. § (1) bekezdés *f*) pontját, arra hivatkozással, hogy a 94. számú végzésében elutasította a személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmét, amely határozatot a másodfokú bíróság megváltoztatott. Az ügyben elsőként eljáró bíró, dr. Román Tamás kizárását pedig ugyancsak a Pp. 12. § (1) bekezdés *f*) pontja miatt eljárási hibák miatt állította, azzal, hogy ezek miatt sérült az ügye pártatlan megítélése.

[82] A felperes érvelésével szemben az esetleges eljárási hibák, jogértelmezési, ténymegállapítási kérdések nem vezetnek a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének megállapítására {Abh., Indokolás [41], 3063/2015. (IV. 10.) AB végzés, Indokolás [11]; 3265/2017. (X. 19.) AB határozat, Indokolás [33]; 3305/2020. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [70]}.

[83] A másodfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy az elsőfokú eljárás során elsőként eljáró bíró vonatkozásában a Pp. 380. § *b*) pontja szerinti feltétel hiányzik, ugyanis az ítélet meghozatalában nem vett részt, így eljárása nem alapoizhatta meg új eljárás elrendelését, az esetleges eljárási hibák miatt pedig nem sérült a felperes tisztességes eljáráshoz való joga.

[84] A Kúria megállapítása szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet meghozó bíró kizárása iránti kérelmet elutasító végzést az Alkotmánybíróság által meghatározott szempontok szerint bírálta felül és a kizárási kérelem alapjául szolgáló tények, körülmények mérlegelésével jogszerűen állapította meg, hogy önmagában a bíró eljárásjogi vagy anyagi jogi kérdésben való tévedése nem szolgál alapul elfogultság megállapításához; vagyis az elsőfokú ítéletet meghozó bíró sem minősült kizárt bírónak. Ezért a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a Pp. 380. § *b*) pontja alapján nincs lehetőség a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett új eljárás elrendelésének.

[85] A Pp. 214. § (3) és (4) bekezdés szerint az érdemi tárgyalási szakban a perfelvétel lezárásával rögzült tényállítások megváltoztatásának feltétele, hogy a fél az új tényről önhibáján kívül a perfelvételt lezáró végzés meghozatala után szerzett tudomást. A Kúria egyetértett a másodfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy az adott ügyben az új tényállítás törvényi feltétele, az önhiba hiánya nem állt fenn, ugyanis a felperes település¹ Törvényszék település⁴ Törvényszék előtt folyamatban volt ügyben fél volt, így a sérelmezett iratbeszerzésekről a megkereső bíróság eljárásából tudomással kellett bírnia. A másodfokú bíróság azt is helytállóan állapította meg, hogy e tényállításokkal összefüggésben az iratok beszerzésének a mellőzése nem eredményezheti a Pp. 220. §-ának megsértését, mert adott ügyben az csak a kereset körében előadott és a perben elbírálandó tény bizonyításával összefüggésben merülhetett volna fel.

[86] A Kúria a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmére alapított felülvizsgálati kérelemmel összefüggésben elsődlegesen rámutat arra, hogy a felperes már a fellebbezésében vitatta az elsőfokú bíróság ítéletének ténymegállapításait, azokat okszerűtlennek és a periratokkal összhangban nem állónak nevezte. A felülvizsgálati kérelmében viszont az e jogszabály megsértésére történő általános jellegű hivatkozása nem áll összhangban a fellebbezésének további indokaival: érdemben ugyanis nem az ítéleti tényállást tette vitássá, és nem a bizonyítás eredményének mérlegelése alapján történt megállapítások helyességét vonta kétségbe, hanem a megállapított tényekből levont, a kereset elutasításához vezető jogi következtetések téves voltát állította. A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet valamennyi indokával összefüggésben állította a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértését, annak kifejtésével azonban – a terjedelmes felülvizsgálati kérelme ellenére – adós maradt, hogy mely bizonyítékok mérlegelésének hibája miatt olyan kirívó, ami a jogerős ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezethet. A felperes – tartalma szerint – ténylegesen nem a bizonyítás eredményének mérlegelését, hanem az eljáró bíróságok jogértelmezését sérelmezte, emiatt a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból a jogerős ítélet nem sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését.

[87] A felperes a Pp. 342. § (1) és (3) bekezdésének megsértését arra hivatkozással állította, hogy a másodfokú bíróság túlterjeszkedett az alperes ellenkérelmén; az alperes hivatkozása nélkül vette figyelembe azt, hogy a nyilvántartásba bejegyzés nem szükségképpen a cselekvőképesség korlátozásáról vagy kizárásáról rendelkező ítélet jogerőre emelkedésével egyidejűleg történik. Mindennek azonban sem a vizsgált eljárásjogi jogszabálysértés, sem a felülvizsgálati kérelemben állított és érdemben elbírálandó anyagi jogi jogszabálysértések vonatkozásában sincs az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható jelentősége. A személyiségi jogsértés hiányát az adatkezelési szabályok érdemi vizsgálata nélkül is meg lehetett állapítani, így a Pp. 342. § (1) és (3) bekezdés megsértése nem minősül olyan lényeges eljárás szabálysértésnek, amely az ügy érdemi elbírálására kihatott volna.

[88] A felperes megalapozatlanul állította a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdés megsértését is.

[89] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a bírói döntéseket a konkrét ügy körülményeit figyelembe vevő módon, kellő alapossággal és részletességgel kell megindokolni. A „kellő alaposság” mércéje alapvetően azt jelenti, hogy a bíróság döntésének az ügy érdeme szempontjából releváns, az ügyben választ kívánó kérdésekre kell kiterjednie. Az indokolási kötelezettség a döntés érdeme szempontjából lényeges körülmények megfelelő indokokkal történő alátámasztását követeli meg {3127/2019. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [44]; 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [34]; 3169/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [32]; 28/2019. (XI. 4.) AB határozat, Indokolás [85]; 3330/2020. (VIII. 5.) AB határozat, Indokolás [29]}. Az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [31]}. A

bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásait is kielégítő mennyiségű érvrendszer bemutatása, az indokolásnak az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie {3343/2024. (IX.23.) AB határozat, Indokolás [28]26/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [22]}. Az indokolt bírói döntéshez való jog azt a kötelezettséget támasztja az eljáró bírósággal szemben, hogy az indokolás az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki {3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31], megerősítve 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}.

[90] A Kúria jogértelmezése szerint döntés alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel kell bemutatni, amelynek terjedelmét és mélységét az adott döntés természete és az ügy egyedi körülményei határozzák meg figyelemmel arra is, hogy az indokolás hiánya vagy fogyatékosága a fél világosan és pontosan körülírt kérdését érinti-e. Minimális elvárás, hogy a bíróság a feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon, amellyel kapcsolatban figyelembe kell venni a jogvita természetét, az eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket. A döntés indokolásának nem kell kiterjednie minden egyes részletre, de ki kell térnie az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre {Kúria Pfv.III.20.456/2024/4. [46]}. Az ítélet indokolásából annak kell kitűnnie, hogy a bíróság döntését mire alapította. Az ügy eldöntése szempontjából jelentős kérdésekre kiterjedő indokolással a bíróság eleget tesz jogszabályi kötelezettségének (Kúria Pfv.I.20.399/2022/5.). Nem jelenti az említett kötelezettség megsértését, ha a jogerős ítélet külön nem tér ki a fél által felhozott valamennyi évrre, elegendő a bíróság mérlegelési szempontjait és jogi álláspontját tartalmaznia (Kúria Pfv.III.20.737/2019/4., Pfv.III.21.115/2020/6.). A hatályon kívül helyezést és az eljárás megismétlését az indokolási kötelezettség megsértése kizárólag akkor indokolja, ha az adott ügyben a jogerős határozat alapján nem állapítható meg, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntését mi okból változtatta meg és ezért az érdemi határozat nem bírálható felül (Kúria Pfv.IV.20.857/2022/10.).

[91] A Kúria megítélése szerint a jogerős ítélet indokolása megfelel a fenti követelményeknek, a fellebbezésnek nem volt olyan lényeges indoka, amely a másodfokú bíróság jogerős ítéletében értékelés nélkül maradt volna. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése iránti fellebbezési kérelem elbírálása során vizsgálta a Pp. 380. § b) és c) pontja szerinti abszolút hatályon kívül helyezési ok fennállását. Megállapította, hogy a Pp. 12. § f) pontja szerint kizárt bíró nem járt el az ügyben, a pártatlan elbírálás követelménye nem sérült, továbbá az elsőfokú ítélet indokolása orvosolhatatlan formai hibában nem szenved. Megállapította azt is, hogy a Pp. 381.§-a szerint sincs helye új eljárás elrendelésének. Részletesen kifejtette, hogy a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdés megsértését miért nem lehet megállapítani: e jogszabályi rendelkezések alapján elvárt tartalmi elemeket [felek nyilatkozatai, releváns tények, döntés alapját képező jogszabályi rendelkezések] az elsőfokú ítélet tartalmazza; adott ügyben az elsőfokú eljárás érdemi szakaszában nem volt helye a tényállás megváltoztatásának és e tényállításokkal összefüggésben bizonyításnak; továbbá az elsőfokú eljárás során az anyagi pervezetés megfeleltetéséről is állást foglalt. A határozat jogi indokolása részletesen tartalmazza, hogy az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának vizsgálata során mely okból értett egyet a követelés részbeni elévülésére vonatkozó megállapítással, a tisztességes eljáráshoz való eljárási alapjog és az egyes személyiségi jogok megsértése alapított kereseti kérelmeket elutasító rendelkezéssel.

[92] A felperes felülvizsgálati kérelmében számos helyen állította, hogy a másodfokú bíróság az anyagi pervezetési kötelezettségének nem tett eleget. A Kúria a másodfokú bíróságot terhelő anyagi pervezetési kötelezettség megsértése körében megjelölt

jogsabálysértés tárgyában kiemeli, hogy a Pp. eltérő tartalommal rendelkezik az elsőfokú bíróság [Pp. 237. §] és a másodfokú bíróság anyagi pervezetési kötelezettségéről [Pp. 369. § (4) bekezdése és a 370. § (4) bekezdése]. A felperes a felülvizsgálati kérelemben e körben a másodfokú bíróság anyagi pervezetésének hiányosságához kapcsolódó jogsabálysértésként a Pp. 370. § (4) bekezdését nem jelölte meg, míg a Pp. 369. § (4) bekezdését ugyan megjelölte, azonban azt nem indokolta meg, ez a tartalmi hiányosság pedig kizárja ennek a hivatkozásnak az érdemi vizsgálatát.

[93] A Kúria azt is vizsgálta, hogy a jogerős ítélet keresetet elutasító rendelkezése a régi Pp. 2. § (1) és (3) bekezdését sérti-e.

[94] Az Alkotmánybíróság által kimunkált és következetesen érvényesített alkotmányos mérce értelmében a tisztességes bírósági eljárás követelménye „az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletsabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletsabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes.

[95] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]; 3027/2018. (II. 6.) AB határozat, Indokolás [13]; 3046/2019. (III. 14.) AB határozat, Indokolás [23]}. A tisztességes eljáráshoz való joggal szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye [14/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 101, 108.; 15/2002. (III. 29.) AB határozat, ABH 2002, 116, 118–120.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 211.; 14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 256.]. Az Alkotmánybíróság iránymutatása szerint egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletsabály betartása mellett lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95]. A bíróságnak esetlegesen még egy döntés lényegére kiható jogi tévedése sem jelenti feltétlenül és egyúttal azt, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog sérült {3005/2014. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [22]}. Nem sérül a tisztességes eljáráshoz való jog akár olyan esetekben sem, amikor a bíróság a tisztességes eljárás követelményeinek eleget téve helytelen következtetésekre jut döntésében {3112/2015. (VI. 23.) AB határozat, Indokolás [25]}.

[96] A Kúria jogértelmezése szerint a régi Pp. 2. § (3) bekezdése megsértésének vizsgálata során annak van jelentősége, hogy a gondnokság alá helyezés iránt folyamatban volt perben meghozott ítéletek más bíróságok részére történt megküldésével, illetve a Kúria ítéletében írtaknak a közigazgatási határozatban történő szerepeltetésével összefüggésben megállapítható-e olyan körülmény, amely felveti az eljárási alapjog érvényesülésének kétélyét.

[97] A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy a felperes nem jelölt meg ilyen körülményt, nem tett e jogállításhoz kapcsolódó tényállítást, ezért a másodfokú bíróság jogsabálysértés nélkül állapította meg, hogy megalapozatlan a felperesnek a régi Pp. 2. § (3) bekezdése alapján érvényesített követelése.

[98] A Kúria rámutat, hogy a jogerős ítélet nem sérti a Ptk. 6:22. § (1)–(2) bekezdését és a Ptk. 6:24. § (1) bekezdését. A Ptk. 6:22. § (1) és (2) bekezdése szerint, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a követelések öt év alatt évülnek el, az elévülés a követelés esedékessé válásakor kezdődik. A másodfokú bíróság helytállóan indult ki abból, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése alapján a sérelemdíj fizetésre kötelezés feltételeire a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni; a Ptk. 6:532. § szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes.

[99] A perben az nem vitatott, hogy a gondnokság alá helyezés iránt folyamatban volt perben meghozott ítéletek megküldésére az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott időpontokban került sor. A Kúriának abban a jogkérdésben kellett állást foglalni, hogy az elévülési határidő a határozatok megküldésének időpontjával megkezdődött-e, mivel az elévülési idő elteltével a követelés bírósági úton való kikényszerítésének a lehetősége megszűnik. Az elévülés jogpolitikai indoka az, hogyha a jogosult hosszabb időn keresztül nem tesz lépéseket annak érdekében, hogy igényét érvényesítse, akkor ebből az következik, hogy a jogosultnak a teljesítéshez való érdeke csökkent, vagy éppenséggel megszűnt, ezért már nem szükséges állami segédletet biztosítani a kikényszerítéshez. A további indok az is, hogy az idő múlásával egyre nehezebbé válik a bizonyítás, ami kétségesse teszi az állami beavatkozás indokoltságát, megalapozottságát [Pfv.IV.20.976/2023/6.]. A személyiségi jogsértésre alapított igény elévüléséről jogsértésenként, az azokhoz kapcsolódóan állított hátrány figyelembevételével kell állást foglalni [Pfv.IV.20.086/2022/6.].

[100] A Kúria jogértelmezése szerint a másodfokú bíróság helyállóan állapította meg, hogy a jogsértés és a hátrány a gondnokság tárgyában hozott határozatok megküldésével bekövetkezett, az elévülési határidő az iratok megküldésével megkezdődött, az elévülést az iratok megküldésének időpontjaitól külön-külön kell számítani. Az irat megküldésével ugyanis a jogsértőnek állított cselekmény befejezetté vált, ebben az időpontban a gondnokság alá helyezés iránti perben meghozott ítéletek más per iratai között fellelhetőek voltak, a felperes tehát igényérvényesítési helyzetbe került. Önmagában az a körülmény, hogy a határozatok akár az elévülési időn túl is fellelhetőek a bírósági iratokban, nem zárja ki az elévülés általános szabályainak érvényesülését, a már korábban rögzített jogpolitikai indokokra is figyelemmel. A Kúria a fent kifejtettek szerint a másodfokú bíróság anyagi pervezetésének jogszerűségét pedig érdemben nem vizsgálta (vizsgálhatta).

[101] A felperes Ptk. 2:42. § (2) bekezdés, a Ptk. 2:43. § *d)* és *e)* pont, a 2:46. § (2) bekezdés megsértésével összefüggő felülvizsgálati indokai szerint – a másodfokú bíróság megállapításával ellentétben – a személyiségi jogai sérelmét az eredményezte, hogy a Járásbíróság az előtte gondnokság alá helyezés iránt folyamatban volt perben meghozott ítéleteket más bíróság részére, az előttük folyamatban lévő perekben a felperes perbeli cselekvőképességének vizsgálatával összefüggésben megküldte, továbbá település Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az így megszerzett információkat érdemi döntése során nem a perbeli cselekvőképességgel összefüggésben felhasználta.

[102] A Kúria jogértelmezése szerint a közjogi és eljárásjogi szabályoknak megfelelően megalakított és a törvény felhatalmazása alapján eljáró bíróság határozata – többlettényállási elem hiányában – nem valósíthat meg személyiségi jogsértést akkor sem, ha a határozat korlátozza a személyiségi jogot. A személyiségi jogsértés megállapításához többlettényállás, elsősorban olyan tudatos vagy súlyosan gondatlan bírói magatartás szükséges, amely a döntést önkényessé teszi. Közhatalmi jogviszonyban bekövetkezett személyiségi jogi sérelemre hivatkozás esetén azt kell vizsgálni, hogy az adott közjogi norma a sérelmezett magatartást megengedi-e, jogszerűnek tartja-e, és a magatartás csak akkor sérti a személyiségi jogot, ha a közhatalmi szerv egyértelműen, nyilvánvalóan jogellenesen, vagy az adott jogszabály által biztosított jogokkal súlyosan visszaélve jár el, és ez egyben az érintett személy személyiségének lényegét sérti {2/2024. Jogegységi határozat, Indokolás, [29], [36]-[37]}. Mindezek alapján a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy többlettényállás hiányában a személyiségi jogsértés nem állapítható meg.

[103] A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal, hogy a felperes által sérelmezett eljárási cselekmények – a jogsértés megállapításához szükséges törvényi feltételek fennállásának hiányában – az emberi méltóság, a becsület és a jóhírnév védelméhez való jog sérelmét nem valósították meg, az eljárásjog rendelkezéseinek megfelelően beszerzett bírósági határozatban

szereplő megállapítás saját határozatban történő szerepeltetése nem értékítélet, nem valótlan tényállítás, nem való tény hamis színben való feltüntetése; kifejezőmódjában nem indokolatlanul bántó és nem sértő, nem sérti a felperes emberi méltóságát, a becsületét, a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. A felperes felülvizsgálati kérelmében e körben az első- és másodfokú eljárás során előadottakat ismételte meg, a korábban kifejtettek szerint elvárt módon nem adta elő a döntés helyességét cáfoló és az álláspontjának helyességét alátámasztó érveit, ennél fogva a felülvizsgálati kérelemben előadott érvelés nem alkalmas a másodfokú bíróság által elkövetett anyagi jogszabálysértés alátámasztására.

[104] A másodfokú bíróság a felek által előterjesztett fellebbezések elbírálása során a Kúria precedens döntésére hivatkozással megállapította, hogy különbséget kell tenni a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog között; továbbá azt is rögzítette, hogy az adatvédelmi szabályok esetleges megsértése nem eredményezi automatikusan a Ptk. 2:43. § *e*) pont szerinti személyiségi jogok sérelmét. Az ügy alapjogi vetületét felismerte, a személyes adatok védelméhez való alapjog korlátozhatóság, megjelölte azokat a jogszabályokat, amelyek megítélése szerint lehetővé tették az alapjog korlátozását, elvégezte az alapjogi mérlegelést, amelyre határozatának az indokolásában megfelelően kitért {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]; 13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [30]; 3259/2022. (VI. 3.) AB határozat, Indokolás [32]; 3038/2024. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [35]; 3080/2024. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34], 23/2024. (XII.23.) AB határozat, Indokolás [29]}. Mindezeket mérlegelve jutott arra a következtetésre, hogy a sérelmezett eljárási cselekmények nem sértik a felperes magántitokhoz és személyes adatok védelméhez való jogát. A felperes felülvizsgálati kérelmében e körben ugyancsak az első- és másodfokú eljárás során előadottakat sorolta fel, a Pp. 413. § (1) bekezdés *b*) pontjában írt módon nem adta elő a jogerős döntés helyességét cáfoló és az álláspontjának helyességét alátámasztó érveit.

[105] A Kúria egyetértett azzal is, hogy a másodfokú bíróság a személyiségi jogsértés megállapításának hiányában mellőzte a személyiségi jogsértés miatt érvényesített egyes igényeket elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezés ellen előterjesztett fellebbezés érdemi vizsgálatát.

[106] A Kúria rámutat, hogy a felperes keresetében a személyiségi jogsértés szankciójaként kérte a jogsértés megállapítását, az alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására, eltiltását a további jogsértéstől, kötelezését a más eljárásokban már megküldött iratok zártan történő kezelésének elrendelésére, továbbá sérelemdíj és vagyoni kártérítés megfizetésére. Mivel a személyiségi jogsértés jogalapja hiányzik, a másodfokú bíróság a Ptk. 2:51. §. a 2:52. § és 2:53. § megsértése nélkül utasította el a személyiségi jog megsértése miatti igények érvényesítése iránt előterjesztett keresetét.

[107] A jogerős ítélet értelmében a felperes pervesztesnek minősül. Ezért a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdés, a 82. § (2) - (3) bekezdés, a 83. § (1)-(2) bekezdés megsértése nélkül kötelezte az alperes javára elsőfokú perköltség megfizetésére. A felperes által megfizetendő útiköltség összegét helytállóan állapította meg a 60/1992. (IV. 1.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdés *b*) pontja szerinti összegben. A jogerős ítéletnek a felperest perköltségben marasztaló rendelkezése nem sérti a 14/2008. (VI. 27.) IRM rendelet 2. § (1)-(2) bekezdését, mert az a tanú költségterítését szabályozza, hatálya a bírósági eljárásban meghallgatott tanú költségterítésére kell alkalmazni.

[108] A fentiekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelem alapján vizsgált jogszabályokat, ezért azt a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[109] A tisztességes bírósági eljárás követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével kell megítélni. Az esetleges eljárási hibák, jogértelmezési, ténymegállapítási kérdések nem vezetnek a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének megállapítására.

Záró rész

[110] A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan, azonban az alperes felülvizsgálati költségét nem számította fel, ezért a Kúria a Pp. 82. § (1) bekezdése értelmében nem határozott a perköltség viseléséről.

[111] A felperes személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[112] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[113] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2025. február 5.

Dr. Dzsula Marianna s.k. a tanács elnöke, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró